

МАТЕРІАЛИ ПО СТРОКАХ МІГРАЦІЙ ПТАХІВ У РІЗНИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

В.М. Грищенко

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Канівський природний заповідник; вул. Шевченка, 108, м. Канів, Черкаська обл., 19003, Україна
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kaniv Nature Reserve; Shevchenko str. 108, Kaniv, 19003, Ukraine

✉ aetos.ua@gmail.com; Vitaly Grishchenko <https://orcid.org/0000-0002-0872-3444>

Materials on timing of bird migration in different parts of Ukraine. - V.N. Grishchenko. - Avifauna of Ukraine. 11. 2025. - Information on the timing of spring and autumn migrations of 89 bird species, collected during field research and observations in 11 regions and the AR Crimea in 1981–2025. [Ukrainian].

Key words: phenology, first arrival, last departure.

Наведена інформація про строках весняної й осінньої міграції 89 видів птахів, зібрана під час польових досліджень і спостережень в 11 областях та АР Крим у 1981–2025 рр.

Ключові слова: фенологія, приліт, останнє спостереження.

Дані про фенологію весняної та осінньої міграції зібрані під час польових досліджень і спостережень за птахами в 11 областях та АР Крим у 1981–2025 рр. Самі по собі вони фрагментарні, але можуть бути використані при аналізі строків перельотів певних видів. Загалом наведена інформація про 89 видах.

Переважна більшість фенодат отримана до реформи адміністративно-територіального устрою у 2020 р., тому в цій роботі використовується старе районування України, а також ті назви і статус населених пунктів, які вони мали у відповідному році. Нові назви наводяться в дужках.

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Артемівський (Бахмутський) район

околиці с. Красне (Іванівське) Crex crex, приліт – 2.05.2012

Merops apiaster, приліт – 3.05.2012

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Пологівський район

околиці с. Новофедорівка Merops apiaster, приліт – 28.07.2013

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ і м. КИЇВ

м. Київ, ВДНГ Alauda arvensis, приліт – 15.03.1981

Vanellus vanellus, приліт – 27.03.1984

м. Київ, Голосіївський парк Fringilla coelebs, приліт – 31.03.1985

м. Київ, Конча-Заспа Ardea cinerea, приліт – 28.03.1985

Fringilla coelebs, приліт – 30.03.1985

Tringa ochropus, приліт – 26.03.1981

Vanellus vanellus, приліт – 28.03.1985

м. Київ, Сирець *Fringilla coelebs*, приліт – 9.03.1990

Phylloscopus trochilus, приліт – 16.04.1990

Pyrhula pyrrhula, приліт – 11.10.1988 – 17.10.1989

Sturnus vulgaris, приліт – 8.03.1990

Білоцерківський район

околиці с. Дрозди *Caprimulgus europaeus*, приліт – 29.04.1989

Oriolus oriolus, приліт – 30.04.1989

Streptopelia turtur, приліт – 30.04.1989

околиці с. Томилівка *Apus apus*, приліт – 8.05.1989

ст. Гай *Sylvia curruca*, приліт – 2.05.1989

Богуславський район

с. Тентіївка *Phoenicurus phoenicurus*, початок осіннього прольоту – 4.09.2024

Бориспільський район

околиці с. Кийлів *Porzana porzana*, приліт – 5.04.1988

с. Старе *Buteo lagopus*, приліт – 25.10.1986

Бородянський район

околиці с. Мірча *Streptopelia turtur*, приліт – 1.05.1987

околиці с. Поташня *Pyrhula pyrrhula*, приліт – 12.10.1988

Вишгородський район

околиці с. Воронаїв *Circaetus gallicus*, приліт – 1.04.1989

Streptopelia turtur, приліт – 27.04.1991

околиці смт Димер *Anthus trivialis*, приліт – 10.04.1991

Hirundo rustica, приліт – 13.04.1991

Pyrhula pyrrhula, приліт – 28.10.1982

околиці с. Лебедівка *Acrocephalus arundinaceus*, приліт – 4.05.1997

Lanius collurio, приліт – 4.05.1997

Oriolus oriolus, приліт – 3.05.1997

Pyrhula pyrrhula, приліт – 11.10.1983 – 14.10.1996

Streptopelia turtur, приліт – 3.05.1997

с. Лютіж *Hirundo rustica*, останнє спостереження – 9.10.1986

околиці с. Сувид *Crex crex*, приліт – 30.04.1991 – 3.05.1992

Cuculus canorus, приліт – 26.04.1995

Lanius collurio, приліт – 3.05.1992

Luscinia luscinia, приліт – 28.04.1991 – 26.04.1995

Oriolus oriolus, приліт – 1.05.1992

Streptopelia turtur, приліт – 2.05.1992

Sylvia borin, приліт – 4.05.1992

Sylvia nisoria, приліт – 4.05.1992

околиці с. Хотянівка *Vucephala clangula*, приліт – 26.09.1986

Володарський район

околиці с. Березна *Circus pygargus*, приліт – 15.04.1992

ок. с. Городище-Пустоварівське *Phylloscopus sibilatrix*, приліт – 14.04.1992

околиці с. Матвіїха *Hieraaetus pennatus*, приліт – 16.04.1992

околиці с. Ратуш *Ficedula hypoleuca*, приліт – 16.04.1992

Кагарлицький район

с. Леонівка, *Chlidonias niger*, приліт – 18.04.2009

с. Уляники *Bombus garrulus*, приліт – 4.10.2010

Кієво-Святошинський район

околиці с. Лісники *Acanthis cannabina*, приліт – 15.03.1983

Acrocephalus arundinaceus, приліт – 1.05.1984

Alauda arvensis, приліт – 13.03.1983

Anas platyrhynchos, приліт – 14.03.1983

Chloris chloris, приліт – 15.03.1983

Coccothraustes coccothraustes, приліт – 18.03.1983

Cuculus canorus, приліт – 28.04.1984

Erithacus rubecula, приліт – 18.03.1981 – 26.03.1983

Fringilla coelebs, приліт – 18.03.1981 – 18.03.1983

Jynx torquilla, приліт – 14.04.1983

Lullula arborea, приліт – 19.03.1981

Luscinia luscinia, приліт – 21.04.1990

Phylloscopus collybita, приліт – 19.03.1981 – 26.03.1983

Phylloscopus trochilus, приліт – 15.04.1983

Porzana porzana, приліт – 14.04.1983

Pyrhula pyrrhula, останнє спостереження – 22.04.1990

Streptopelia turtur, приліт – 28.04.1984

Sturnus vulgaris, приліт – 15.03.1983

Turdus philomelos, приліт – 19.03.1981

околиці с. Ходосівка *Merops apiaster*, приліт – 8.05.1984

Oriolus oriolus, приліт – 9.05.1984

Макарівський район

околиці с. Ніжиловичі *Luscinia luscinia*, приліт – 1.05.1988

Миронівський район

с. Грушів *Egretta alba*, приліт – 19.03.2012

с. Козин *Ciconia ciconia*, приліт – 1.04.2012 – 27.03.2019

Merops apiaster, початок осіннього прольоту – 6.08.2009

Saxicola torquata, приліт – 1.04.2011

с. Маслівка й околиці *Alauda arvensis*, приліт – 6.03.2014

- Anas acuta*, приліт – 31.03.2013
Anas crecca, приліт – 30.03.2013
Anas penelope, приліт – 15.03.2011 – 31.03.2013 – 12.03.2014
Anas platyrhynchos, приліт – 26.03.2013
Anas querquedula, приліт – 29.03.2010 – 25.03.2011 – 28.03.2013 – 19.03.2014
Ardea cinerea, приліт – 15.03.2011 – 13.03.2014
Ciconia ciconia, приліт – 1.04.2013 – 22.03.2014 – 19.03.2019
Ciconia nigra, приліт – 2.04.2013
Circus aeruginosus, приліт – 30.03.2009 – 29.03.2010 – 25.03.2011 – 24.03.2012 – 28.03.2013 – 21.03.2014 – 22.03.2017
Columba oenas, приліт – 18.03.2010 – 3.03.2013
Cygnus olor, приліт – 12.03.2009 – 22.03.2010 – 15.03.2011 – 10.03.2014
Erithacus rubecula, приліт – 31.03.2013
Fulica atra, приліт – 15.03.2009 – 25.03.2010 – 27.03.2012 – 30.03.2013 – 18.03.2014 – 20.03.2015 – 15.03.2017 – 14.03.2019
Milvus migrans, приліт – 25.03.2011
Motacilla alba, приліт – 6.03.2014 – 11.03.2019
Podiceps cristatus, приліт – 27.03.2012 – 14.03.2017
Saxicola torquata, приліт – 19.03.2010 – 28.03.2013
Sturnus vulgaris, приліт – 7.03.2011 – 3.03.2013 – 24.02.2017
Tringa ochropus, приліт – 1.04.2013
Tringa totanus, приліт – 2.04.2013
Turdus merula, приліт – 8.03.2013
Turdus philomelos, приліт – 31.03.2013
Vanellus vanellus, приліт – 28.03.2013
м. Миронівка *Cygnus olor*, приліт – 8.03.1998 – 12.03.2000
Fulica atra, приліт – 8.03.1998
с. Пії *Ciconia ciconia*, приліт – 18.03.2013
околиці с. Потік *Ciconia ciconia*, початок осіннього прольоту – 12.08.2014
с. Тулинці й околиці *Buteo rufinus*, приліт – 16.03.2011 – 3.03.2013
Columba palumbus, приліт – 19.03.2014
Lanius excubitor, приліт – 12.10.2010
Tringa ochropus, приліт – 2.04.2013
с. Шандра й околиці *Buteo lagopus*, останнє спостереження – 31.03.2013
Buteo rufinus, приліт – 10.03.2009 – 22.03.2010 – 22.03.2012
Ciconia ciconia, приліт – 22.03.2014
Columba palumbus, приліт – 15.03.2013
Cygnus olor, приліт – 12.03.2009
Fringilla coelebs, приліт – 15.03.2013
Motacilla alba, приліт – 15.03.2013
Sturnus vulgaris, приліт – 12.03.2011

Vanellus vanellus, приліт – 9.03.2009

Обухівський район

околиці с. Витачів *Alauda arvensis*, приліт – 21.03.1985

околиці с. Таценки *Phylloscopus collybita*, приліт – 28.03.1986 – 26.03.2010

Scolopax rusticola, приліт – 26.03.2010

околиці с. Халеп'я *Fringilla coelebs*, приліт – 12.03.1989

Turdus philomelos, приліт – 12.03.1989

Переяслав-Хмельницький (Переяславський) район

Білоозерський НПП *Acanthis flammea*, приліт – 10.11.2018

Acrocephalus palustris, приліт – 6.05.2024

Circaetus gallicus, приліт – 27.03.2017

Merops apiaster, приліт – 1.05.2024

Oriolus oriolus, приліт – 1.05.2024

Pyrhula pyrrhula, приліт – 18.10.2012

Streptopelia turtur, приліт – 6.05.2025

Sylvia borin, приліт – 6.05.2024

с. Гребля *Phoenicurus ochruros*, останнє спостереження – 30.10.2016

околиці с. Пологи-Яненки *Oenanthe oenanthe*, приліт – 5.04.2012

Hieraaetus pennatus, приліт – 4.04.2009

Tringa ochropus, приліт – 4.04.2012

с. Соснова *Luscinia luscinia*, приліт – 1.05.2015

околиці с. Циблі, *Anas penelope*, приліт – 10.03.2024

Поліський район

околиці смт Вільча *Crex crex*, приліт – 10.05.1985

Lanius collurio, приліт – 4.05.1985

Luscinia luscinia, приліт – 3.05.1985

Merops apiaster, приліт – 10.05.1985

Oriolus oriolus, приліт – 4.05.1985

Streptopelia turtur, приліт – 4.05.1985

Рокитнянський район

околиці с. Бушеве *Cuculus canorus*, приліт – 24.04.1988

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Кіровоградський (Кропивницький) район

околиці м. Кіровоград (Кропивницький) *Ciconia ciconia*, початок осіннього прольоту – 30.07.2014

АР КРИМ

м. Євпаторія *Merops apiaster*, приліт – 4.05.2013

Джанкойський район

п-ів Тюп-Тархан, околиці с. Мисове *Chlidonias leucopterus*, початок осіннього прольоту – 1.08.2012

Merops apiaster, останнє спостереження – 6.10.2008

Ленінський (Єдикуйський) район

околиці с. *Батальне* *Merops apiaster*, приліт – 6.05.2013

околиці с. *Мар'їне* *Chlidonias leucopterus*, початок осіннього прольоту – 2.08.2012

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ**Антрацитівський район**

сmt *Боково-Платове* *Merops apiaster*, приліт – 7.05.2009

Біловодський район

околиці с. *Парневе* *Sylvia nisoria*, приліт – 30.04.2012

Лутугинський район

околиці сmt *Георгіївка* *Merops apiaster*, приліт – 2.05.2012

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ**Березанський район**

околиці с. *Коблеве* *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 1.08.2011 – 30.07.2017

Вознесенський район

м. *Вознесенськ* *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 1.08.2017

околиці с. *Білоусівка* *Ciconia nigra*, початок осіннього прольоту – 4.08.2019

Миколаївський район

с. *Нечаяне* *Ciconia ciconia*, початок осіннього прольоту – 30.07.2014

Первомайський район

околиці с. *Мигія* *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 31.07.2011

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ**Глобинський район**

околиці сmt *Градизьк* *Arus arus*, останнє спостереження – 26.08.2015

Caprimulgus europaeus, початок осіннього прольоту – 20.08.2015

Кременчуцький район

околиці с. *Максимівка* *Arus arus*, останнє спостереження – 28.08.2017

Лубенський район

околиці с. *Гінці* *Acrocephalus arundinaceus*, приліт – 1.05.1990

Chlidonias leucopterus, приліт – 1.05.1990

Chlidonias niger, приліт – 1.05.1990

Coturnix coturnix, приліт – 6.05.1990

Crex crex, приліт – 1.05.1990

Lanius collurio, приліт – 1.05.1990

Streptopelia turtur, приліт – 6.05.1990

Оржицький район

околиці сmt *Оржиця* *Streptopelia turtur*, приліт – 29.04.2012

околиці с. *Чайківщина* *Ura urops*, останнє спостереження – 17.09.2014

Пирятинський район

околиці с. *Харківці* *Muscicapa striata*, останнє спостереження – 15.09.2016

ок. с. Білоцерківці *Lanius collurio*, останнє спостереження – 14.09.2016

Streptopelia turtur, останнє спостереження – 15.09.2016

с. Яцини *Lanius minor*, останнє спостереження – 12.09.2016

Семенівський район

с. Шепелівка *Cuculus canorus*, останнє спостереження – 30.08.2017

Хорольський район

околиці с. Мусіївка *Lanius excubitor*, приліт – 2.10.2014

Чорнухинський район

околиці с. Курінька *Merops apiaster*, приліт – 7.05.1990

Oriolus oriolus, приліт – 7.05.1990

Sterna hirundo, приліт – 6.05.1990

Sylvia communis, приліт – 6.05.1990

с. Піски-Удайські *Streptopelia turtur*, приліт – 6.05.1990

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Красноградський (Берестинський) район

околиці м. Красноград (Берестин) *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 24.07.2009

ХЕРСОНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Генічеський район

околиці с. Чонгар *Ficedula parva*, останнє спостереження – 8.10.2011

Арабатська Стрілка південніше с. Стрілкове *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 3.08.2013

Каховський район

с. Цуцури *Merops apiaster*, приліт – 4.05.2013

Streptopelia turtur, приліт – 3.05.2013

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Драбівський район

с. Нехайки *Cuculus canorus*, останнє спостереження – 8.09.2014

Золотоніський район

с. Вознесенське *Oriolus oriolus*, останнє спостереження – 2.09.2014

с. Дібрівка Урира *erops*, останнє спостереження – 16.09.2014

с. Чапаєвка (Благодатне) *Cuculus canorus*, останнє спостереження – 15.09.2014

Кам'янський район

околиці с. Куликівка *Buteo lagopus*, приліт – 22.10.2014

Канівський район

с. Григорівка й околиці *Sylvia communis*, приліт – 30.04.1994

Merops apiaster, приліт – 3.05.2019

с. Грищенці *Ciconia ciconia*, приліт – 22.03.2024

околиці с. Лазіриці *Pandion haliaetus*, приліт – 2.04.2013

- с. Озерниця* *Ciconia ciconia*, приліт – 1.04.2018
с. Потапці *Egretta alba*, приліт – 19.03.2013 – 14.03.2014
с. Синявка *Streptopelia turtur*, приліт – 24.04.2009
Circus aeruginosus, останнє спостереження – 25.09.2024
с. Степанці й околиці *Alauda arvensis*, приліт – 14.03.2013
Anas acuta, приліт – 10.03.2009
Anas crecca, приліт – 30.03.2013
Anas penelope, приліт – 10.03.2009 – 30.03.2010 – 20.03.2011 – 31.03.2013 – 11.03.2014
Anas platyrhynchos, приліт – 29.03.2010 – 19.03.2011 – 19.03.2012 – 14.03.2013 – 5.03.2014 – 18.03.2021
Anas querquedula, приліт – 10.03.2009 – 30.03.2013 – 18.03.2014 – 20.03.2021
Ardea cinerea, приліт – 19.03.2010 – 17.03.2012 – 15.03.2013
Aythya ferina, приліт – 11.03.2014
Aythya fuligula, приліт – 1.04.2013 – 11.03.2014
Ciconia ciconia, приліт – 22.03.2010 – 22.03.2017 – 17.03.2018 – 21.03.2019 – 16.03.2020 – 25.03.2021 – 21.03.2024 – 22.03.2025
Circus aeruginosus, приліт – 25.03.2011 – 27.03.2013 – 26.03.2018
Cygnus olor, приліт – 15.03.2011 – 3.03.2013 – 5.03.2014
Egretta alba, приліт – 15.03.2011 – 17.03.2012 – 15.03.2013 – 11.03.2014 – 25.03.2018 – 28.02.2024
Erithacus rubecula, приліт – 21.03.2014
Fringilla coelebs, приліт – 9.03.2010 – 14.03.2013
Fringilla montifringilla, приліт – 22.03.2021
Fulica atra, приліт – 30.03.2013 – 19.03.2014
Gavia arctica, початок осіннього прольоту – 21.10.2009
Larus fuscus, початок прольоту – 30.03.2010
Larus ridibundus, приліт – 20.03.2011 – 21.03.2012 – 30.03.2013
Mergus albellus, початок весняного прольоту – 21.03.2011
Mergus merganser, початок весняного прольоту – 26.02.2014
Podiceps cristatus, приліт – 25.03.2011 – 1.04.2013 – 12.03.2014
Sturnus vulgaris, приліт – 9.03.2010
Tringa ochropus, приліт – 30.03.2011
Turdus merula, приліт – 19.03.2014
Turdus philomelos, приліт – 19.03.2014
околиці с. Студенець *Motacilla alba*, останнє спостереження – 21.10.2011
околиці с. Трахтемирів *Anthus trivialis*, приліт – 9.04.1992
Crex crex, приліт – 29.04.1993
Oriolus oriolus, приліт – 30.04.1994
Phylloscopus trochilus, приліт – 11.04.1992
Streptopelia turtur, приліт – 29.04.1994

Корсунь-Шевченківський район

ок. с. *Нетеребка* *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 8.08.2024

Маньківський район

с. *Крачківка* *Ciconia ciconia*, початок осіннього прольоту – 15.08.2018

Черкаський район

околиці с. *Закревки* *Crex crex*, приліт – 25.04.2012

Ficedula parva, приліт – 25.04.2012

ок. с. *Руська Поляна* *Grus grus*, початок осіннього прольоту – 26.09.2018

околиці с. *Станіславчик* *Ficedula albicollis*, приліт – 17.04.2001

Phylloscopus collybita, останнє спостереження – 2.11.1992

с. *Софійка* *Ciconia ciconia*, приліт – 3.04.2018 – 24.03.2023

Circus aeruginosus, приліт – 25.03.2012

ок. с. *Тубільці* *Merops apiaster*, закінчення весняного прольоту – 6.06.2024

Streptopelia turtur, останнє спостереження – 15.09.2018

с. *Хацьки* *Lanius collurio*, останнє спостереження – 23.09.2014

с. *Хрещатик* *Merops apiaster*, приліт – 15.05.2018

Чигиринський район

с. *Мельники* *Ciconia ciconia*, приліт – 24.03.2023

Чорнобаївський район

околиці смт *Чорнобай* *Lanius excubitor*, приліт – 7.10.2014

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ**Бахмацький район**

ок. смт *Батурин* *Ardea cinerea*, початок осіннього прольоту – 17.08.1984

Caprimulgus europaeus, початок осіннього прольоту – 25.08.1984

Merops apiaster, початок осіннього прольоту – 16.08.1984

Oriolus oriolus, останнє спостереження – 20.08.1984

Козелецький район

околиці смт *Десна* *Xenus cinereus*, приліт – 25.04.1991

околиці с. *Косачівка* *Coturnix coturnix*, приліт – 29.04.1995

Lanius collurio, приліт – 29.04.1995

околиці с. *Лошакова Гута* *Coturnix coturnix*, приліт – 7.05.1997

околиці с. *Тужар* *Ficedula parva*, приліт – 8.05.1997

Hippolais icterina, приліт – 8.05.1997

Носівський район

околиці с. *Козари* *Ficedula parva*, приліт – 1.05.2000

Oriolus oriolus, приліт – 2.05.2000

Streptopelia turtur, приліт – 1.05.2000

Чернігівський район

околиці с. *Мньов* *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 23.07.2020

с. *Шестовиця* *Merops apiaster*, початок осіннього прольоту – 29.07.2007